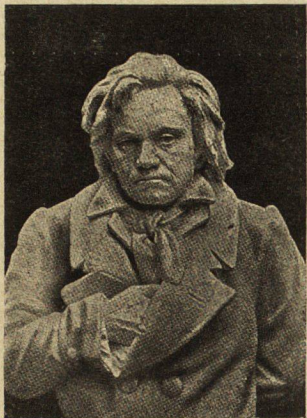

отива въ Виена — за да се запознае и да се занимава при Моцарта, но това първо пребивание въ Виена е било за късо време, защото, поради заболяването на любимата му майка, той се връща въ Бонъ. Следъ

Лудвигъ ванъ Бетховенъ

нейната смъртъ — бащата станалъ почти невменяемъ, 1789 бива уволненъ отъ капелата, и оттогава грижата за по-малките негови братя лѣга изключително върху Б. Така, още отъ ранна младостъ, той започва да изпитва сериозните грижи и голѣмитѣ горчевини на живота. 1791, при едно концертно пѣтуване на курфюрстската капела въ Майнцъ и Мергентхаймъ, Б. извиква въодушевление съ своята игра като пианистъ, ала още преди това той обръщалъ внимание въ Бонъ съ своето майсторство, особено съ изкуството си на свободно импровизиране. Когато презъ 1792 Хайднъ, на връщане отъ Англия, се отбива въ Бонъ, Б. се запознава съ него и му показва нѣкои свои композиции. Хайднъ, съзирайки голѣмия даръ на Б., го насърчава и му предлага да отиде въ Виена — за да го занимава. Подпомогнатъ отъ курфюрста и графъ Валдшайнъ, 1792 Б. отпѣтува за Виена, и започва занятия при Хайдна, който, види се,

не е гледалъ сериозно на своята работа, и Б., безъ да прекъсва уроците при Хайдна, започва да учи и при Йох. Шенкъ. По-късно го виждаме да следва своите композиционни занятия при Албрехтсбергера, и специално за изучаване драматичния стилъ — при Салиери. Препоръчанъ отъ графъ Валдшайнъ, Б. намира достъпъ въ срѣдата на виенските благородници; — той е ималъ възможностъ, въ най-висшето музикално общество — да покаже своето изкуство като пианистъ и компонистъ. По причина отстраняването на Бонския курфюрстъ, отъ 1794 Б. престава да получава парична помощъ, като е трѣбвало самъ вече да се грижи за своята издръжка: започва да дава богато плащани уроци и да получава изгодни предложения отъ издатели. Лишенъ отъ едно системно общо образование, Б. още въ Бонъ се отдава на четене, и, по пѣтя на самообразованието, той достига твърде много въ това отношение; а въ Виена той съ още по-голѣмо усърдие започва да работи върху своето образование, четейки всичко ценно не само въ областта на изкуствата (особно литературната съкровищница), но и на общественитѣ въпроси. Така, още въ Бонъ, той се приобщава съ идеитѣ на французската революция и, вече въ Виена, той е убеденъ тѣхненъ привърженикъ, и взема живо участие въ прения по държавни и обществени въпроси. Идеитѣ на Жанъ Жакъ Русо и на французката революция, философията на Канта и нѣмския хуманизъмъ сж повлияли на Б. да изгради своя миогледъ. 1795 той се явява за пръвъ пѣть предъ Виенска публика — като виртуозъ, а на следната година предприема единственото свое концертно пѣтуване до Прага, Нюрнбергъ и Берлинь. Следъ това, той свири често публично — особено презъ годинитѣ 1796—98. За последенъ пѣтъ той се явява при изпълнението на своето голѣмо В диг трио презъ 1814. Отричането на Б. отъ виртуозното поприще не е станало драговолю: 1800 се появяватъ първите признаци на неговата прогресивна глухота, която 1819 става пълна. Въ „Хайлигенщадтското завещание“ — Б. е далъ изразъ на оная неописуема